

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA: PRAWO – ROK SZKOLNY 2010/2011

PRZEDMIOT NAUCZANY W KLASACH I i II W ZAWODZIE: TECHNIK EKONOMISTA

Środki dydaktyczne:

- podręcznik: J. Musiałkiewicz „Elementy prawa”.
- kodeksy, komentarze, gazety i czasopisma, m.in. Rzeczpospolita, Gazeta Prawna, dzienniki urzędowe.

Ocena dopuszczająca –wymagania konieczne

Ocena dostateczna – wymagania konieczne + podstawowe

Ocena dobra – wymagania konieczne + podstawowe + rozszerzające

Ocena bardzo dobra - wymagania konieczne + podstawowe + rozszerzające + dopełniające

Ocena celująca - wymagania konieczne + podstawowe + rozszerzające + dopełniające + wykraczają

L.p.	Temat zajęć edukacyjnych	Cele edukacyjne i osiągnięcia ucznia
1	Sprawy organizacyjne. Historia prawa	Uczeń zna wymagania edukacyjne, treść kontraktu. Wskazuje cechy charakterystyczne epok w historii prawa. Porównuje instytucje prawne różnych epok w historii prawa.
2	Norma prawna. Przepis prawa	pojęcie prawa, normy prawnej, przepisu prawa; oceny: – dopuszczający: uczeń zna pojęcia prawa, normy prawnej, przepisu prawa, innych norm postępowania, prawa zwyczajowego i stanowionego; podaje elementy budowy normy prawnej, kryteria podziału norm prawnych, rodzaje przepisów prawnych – dostateczny: uczeń charakteryzuje ww. pojęcia – dobry: uczeń charakteryzuje związki między pojęciami, potrafi je określić na podstawie prostych przykładów – bardzo dobry: uczeń samodzielnie podaje dziedziny życia regulowane różnymi systemami normatywnymi – celujący: uczeń omawia również normy semiimperatywne – obniżone wymagania: uczeń próbuje określić znaczenie prawa w życiu społecznym, określa swoje zachowanie na podstawie podanego przez nauczyciela przykładu

3	Praworządność. Stosowanie prawa	<p>pojęcie praworządności, organy czuwające nad zapewnieniem praworządności, pojęcie i etapy stosowania prawa: oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna pojęcie praworządności, wymienia organy czuwające nad zapewnieniem praworządności, wymienia etapy stosowania prawa – dostateczny: uczeń podaje znaczenie ww. pojęć – dobry: uczeń określa znaczenie praworządności, charakteryzuje na podstawie podanego przykładu etapy stosowania prawa – bardzo dobry: uczeń charakteryzuje instytucje czuwające nad przestrzeganiem praworządności, samodzielnie omawia tematykę zajęć na podstawie przygotowanych przez siebie przykładów – celujący: uczeń potrafi i ocenić praworządność w Polsce, podaje własne propozycje poprawy – obniżone wymagania: uczeń próbuje określić, czym jest dla niego praworządność i przypomina sobie nazwy takich organów, jak np. Rzecznik Praw Obywatelskich, Rzecznik Praw Dziecka
4	Stosunek prawny. Zdarzenie prawne	<p>pojęcie i elementy stosunku prawnego, pojęcie i rodzaje zdarzeń prawnych, prawo podmiotowe, rodzaje praw podmiotowych, uprawnienie, roszczenie; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń podaje przykłady stosunków społecznych, w tym prawnych; zna omawiane pojęcia i próbuje określić prawa i obowiązki stron; – dostateczny: uczeń definiuje pojęcia, podaje prawa i obowiązki stron – dobry: uczeń charakteryzuje elementy stosunku prawnego i podział zdarzeń prawnych – bardzo dobry: uczeń charakteryzuje samodzielnie stosunek prawny na podstawie wzoru umowy; określa znaczenie praw podmiotowych i roszczeń w życiu społecznym – celujący: uczeń omawia samodzielnie konsekwencje więzi prawnych, dyskutuje na ten temat, nawiązując do historii prawa, np. w państwie hitlerowskim – obniżone wymagania: uczeń określa znaczenie prawa w określonych dziedzinach życia społecznego; podaje przykłady stosunków prawnych, treść prostej umowy, np. sprzedaży biletu na autobus
5	Wykładnia prawa	<p>pojęcie i rodzaje oraz znaczenie wykładni prawa; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna pojęcie i cel wykładni prawa – dostateczny: uczeń definiuje wykładnię prawa i klasyfikuje jej rodzaje na podstawie prostych przykładów – dobry: uczeń samodzielnie określa rodzaje wykładni oraz jej znaczenie na podstawie innych niż podręcznikowe przykładów – bardzo dobry: uczeń analizuje wyrok sądu lub orzeczenie SN z pomocą nauczyciela – celujący: uczeń samodzielnie analizuje wyrok sądu lub orzeczenie SN, charakteryzuje rodzaje wykładni nie omawiane w podręczniku – obniżone wymagania: uczeń interpretuje proste przykłady zwrotów użytych w tekście aktu normatywnego

6	System i gałęzie prawa	<p>pojęcie systemu prawa, podział prawa na gałęzie i jego znaczenie; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna pojęcie systemu prawa, wymienia gałęzie prawa – dostateczny: uczeń zna kryterium podziału prawa na gałęzie, charakteryzuje wybrane gałęzie prawa według podręcznika – dobry: uczeń dostrzega problem stosowania różnych gałęzi prawa w określonej sytuacji – bardzo dobry: uczeń przygotowuje również referat na temat wybranej instytucji prawnej, której nie omówiono w podręczniku w ramach danej gałęzi prawa – celujący: uczeń biegle posługuje się pojęciami z przygotowanego przez siebie referatu - tematyka jw. – obniżone wymagania: uczeń, na podstawie pytań nauczyciela, określa gałęzie prawa mające zastosowanie w jego życiu
7	Źródła prawa	<p>pojęcie źródła prawa, aktu normatywnego, hierarchia źródeł prawa, charakterystyka źródeł prawa, przede wszystkim powszechnie obowiązujących, ogłaszanie, obowiązywanie w czasie i przestrzeni, pojęcie i znaczenie nowelizacji, tekstu jednolitego, inkorporacji, kodeksu; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna podstawowe pojęcia, umie znaleźć akt normatywny w Dzienniku Ustaw – dostateczny: uczeń definiuje pojęcia, rozwiązuje proste przykłady charakteryzujące źródła prawa oraz ich obowiązywanie – dobry: uczeń omawia zależności między różnymi źródłami prawa, samodzielnie wyszukuje przykłady z dzienników urzędowych – bardzo dobry: uczeń charakteryzuje również znaczenie prawa wspólnotowego – celujący: uczeń samodzielnie ocenia znaczenie wybranego i scharakteryzowanego przez siebie źródła prawa – obniżone wymagania: uczeń, przy znacznej pomocy nauczyciela, rozumie pojęcia potrzebne do określenia swej sytuacji w konkretnej sprawie
8	Powtórzenie i sprawdzian wiadomości	<p>sprawdzenie zrozumienia wiadomości przy wykorzystaniu pytań z podręcznika, z możliwością przygotowania pytań przez uczniów – na lekcję powtórzeniową; ustalenie kryteriów oceniania sprawdzianów</p>
9	Osoba fizyczna i prawna	<p>pojęcie osoby fizycznej i prawnej, zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych, podział osób prawnych; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna omawiane pojęcia, określa swój status w świetle prawa – dostateczny: uczeń wskazuje różnice między osobą fizyczną i prawną, z pomocą nauczyciela rozwiązuje przykłady na temat skutków prawnych działania ludzi i jednostek organizacyjnych – dobry: uczeń samodzielnie rozwiązuje przykłady na ww. temat – bardzo dobry: uczeń samodzielnie interpretuje przepisy k.c. na temat osób fizycznych i prawnych, podając przykłady „z życia” – celujący: uczeń porównuje w samodzielnie przygotowanej pracy status prawny współcześnie i z wybranej epoki w historii prawa; analizuje orzeczenia SN, prace naukowe itd. – obniżone wymagania: uczeń przy pomocy nauczyciela określa swój status w świetle prawa cywilnego

10	Czynność prawna	<p>pojęcie, rodzaje, warunki ważności i skutki czynności prawnej; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna omawiane na zajęciach pojęcia – dostateczny: uczeń charakteryzuje ww. pojęcia na podstawie prostych przykładów – dobry: uczeń dostrzega i charakteryzuje związki między omawianymi pojęciami, samodzielnie rozwiązuje przykłady, również „z życia” – bardzo dobry: uczeń rozwija omawiane zagadnienia, przygotowując referat na temat wybranej instytucji prawnej z zakresu omawianej problematyki – celujący: uczeń przedstawia wszechstronną charakterystykę wybranej czynności prawnej, np. umowy nie przewidzianej w materiale lekcji – obniżone wymagania: uczeń z pomocą nauczyciela podaje przykłady i skutki czynności prawnych
11	Rzeczy i ich podział	<p>przedmiot prawa rzeczowego jako działu prawa cywilnego, pojęcie i rodzaje rzeczy, inne przedmioty stosunków prawnych; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna omawiane pojęcia – dostateczny: uczeń charakteryzuje omawiane pojęcia, rozwiązuje proste przykłady – dobry: uczeń dostrzega związki między omawianymi pojęciami, samodzielnie rozwiązuje przykłady – bardzo dobry: uczeń charakteryzuje również pożytki – celujący: uczeń charakteryzuje wszechstronnie np. problematykę nieruchomości, wykorzystując przykład aktu notarialnego – obniżone wymagania: uczeń z pomocą nauczyciela klasyfikuje rzeczy
12	Własność jako prawo rzeczowe	<p>miejsce prawa własności wśród innych praw rzeczowych, uprawnienia właściciela i granice ich wykonywania, nabycie i utrata własności, współwłasność, ochrona własności, własność a posiadanie; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna pojęcia – dostateczny: uczeń charakteryzuje omawiane pojęcia, rozumie je na podstawie prostych przykładów – dobry: uczeń porównuje prawa rzeczowe uwzględniając zakres uprawnień, zna również regulacje innych gałęzi prawa na temat własności – bardzo dobry: uczeń interpretuje wzory umów przenoszące własność – celujący: uczeń potrafi i również scharakteryzować rozwój własności w różnych epokach historycznych, także w innych krajach – obniżone wymagania: uczeń z pomocą nauczyciela omawia znaczenie prawa własności, również w swoim życiu, próbuje podać poznane pojęcia
13	Użytkowanie wieczyste. Prawa rzeczowe ograniczone	<p>charakterystyka pozostałych praw rzeczowych, znaczenie ksiąg wieczystych; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń klasyfikuje pozostałe prawa rzeczowe i zna pojęcia – dostateczny: uczeń charakteryzuje pojęcia, rozwiązuje proste przykłady – dobry: uczeń interpretuje poznawane zagadnienia na podstawie wzorów dokumentów, np. aktów notarialnych – bardzo dobry: uczeń formułuje omawiane prawa rzeczowe na podstawie wzorów dokumentów – celujący: uczeń zna również zagadnienia związane z ewidencją gruntów – obniżone wymagania: uczeń z pomocą nauczyciela określa miejsce i znaczenie omawianych zagadnień
14	Powtórzenie materiału części ogólnej i prawa rzeczowego	<ul style="list-style-type: none"> – rozumienie poznanych pojęć i zastosowanie ich w sprawdzianie

15	Odpowiedzialność cywilna	<p>pojęcie i rodzaje odpowiedzialności cywilnej, szkoda, wina i inne zasady odpowiedzialności cywilnej; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna omawiane pojęcia – dostateczny: uczeń rozumie poznawane pojęcia na podstawie prostych przykładów – dobry: uczeń porównuje na podstawie przykładów poznawane pojęcia, charakteryzuje znaczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu społeczno-gospodarczym – bardzo dobry: uczeń biegle posługuje się wiadomościami przy omawianiu przykładów „z życia” – celujący: uczeń analizuje orzecznictwo i wykładnie naukową na temat odpowiedzialności cywilnej – obniżone wymagania: uczeń określa znaczenie odpowiedzialności cywilnej, z pomocą nauczyciela próbuje omówić poznane pojęcia
16	Prawo rodzinne i jego znaczenie. Małżeństwo	<p>przedmiot i znaczenie prawa rodzinnego, zawarcie i ustanie małżeństwa, prawa i obowiązki małżonków, stosunki majątkowe; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna omawiane pojęcia – dostateczny: uczeń rozumie pojęcia na podstawie prostych przykładów – dobry: uczeń omawia związki między pojęciami – bardzo dobry: uczeń interpretuje treść akt stanu cywilnego, intercyz itd. – celujący: uczeń analizuje orzecznictwo SN na temat małżeństwa, charakteryzuje również procedurę cywilną obowiązującą w zakresie prawa małżeńskiego – obniżone wymagania: uczeń próbuje określić znaczenie prawa rodzinnego w swoim życiu, z pomocą nauczyciela poznaje treść pojęć omawianych na zajęciach
17	Stosunki między rodzicami a dziećmi	<p>pochodzenie dziecka, imię i nazwisko dziecko, władza rodzicielska, opieka, kuratela, obowiązek alimentacyjny; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna omawiane pojęcia – dostateczny: uczeń rozumie pojęcia rozwiązując proste przykłady – dobry: uczeń rozumie związki między poznawanymi pojęciami, charakteryzuje podawane stany faktyczne – bardzo dobry: uczeń samodzielnie interpretuje przykłady, np. spraw sądowych – celujący: uczeń omawia orzecznictwo SN i inne rodzaje wykładni z zakresu omawianych zagadnień, znajduje związek prawa rodzinnego z innymi gałęziami prawa, ocenia społeczne znaczenie omawianych zagadnień – obniżone wymagania: uczeń podaje przykłady stosunków między rodzicami a dziećmi korzystając ze znacznej pomocy nauczyciela
18	Prawo spadkowe	<p>dziedziczenie i jego rodzaje, dział spadku; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna omawiane pojęcia – dostateczny: uczeń rozwiązuje proste przykłady sprawdzające zrozumienie poznawanych pojęć – dobry: uczeń dostrzega związki między pojęciami, analizując konkretny stan faktyczny – bardzo dobry: uczeń samodzielnie interpretuje stan faktyczny, samodzielnie sporządza wzór testamentu – celujący: uczeń omawia orzecznictwo SN na temat prawa spadkowego – obniżone wymagania: uczeń z pomocą nauczyciela rozwiązuje proste przykłady sprawdzające znajomość podstawowych pojęć

19	Prawo gospodarcze	<p>pojęcie, źródła prawa gospodarczego, firma, podmiotowy charakter działalności gospodarczej, osoba fizyczna jako przedsiębiorca, osoby prawne jako przedsiębiorcy, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, przedsiębiorcy i ich oznaczenia, klasyfikacja i ewidencja działalności gospodarczej, Krajowy Rejestr Sądowy, Spółdzielnie, stowarzyszenia, fundacje, przedsiębiorstwa państwowe, spółki prawa handlowego, spółka europejska, umowy o działalności gospodarczej; analiza prawa działalności gospodarczej, ustanie bytu prawnego przedsiębiorcy; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna omawiane pojęcia – dostateczny: uczeń rozumie poznawane pojęcia na podstawie prostych przykładów – dobry: uczeń analizuje wzór umowy spółki, umowy sprzedaży, najmu i in., – bardzo dobry: uczeń samodzielnie sporządza wzór umowy spółki, analizuje konkretne stany faktyczne – celujący: uczeń omawia orzecznictwo na tematy z zakresu prawa gospodarczego, stosuje wiedzę ekonomiczną – obniżone wymagania: uczeń rozumie podstawowe pojęcia korzystając z pomocy nauczyciela
20	Powtórzenie i sprawdzian: prawo spadkowe, rodzinne i gospodarcze	rozumienie poznanej problematyki celem zastosowania w zadaniach na pracy klasowej
21	Prawo pracy	<p>pojęcie, źródła, zasady prawa pracy, stosunek pracy, umowa o pracę, znaczenie umów cywilnoprawnych w prawie pracy, zatrudnianie pracowników, dokumentacja pracownicza, prawa i obowiązki stron stosunku pracy, odpowiedzialność pracownicza, czas pracy, ochrona wynagrodzenia, urlopy pracownicze, uprawnienia pracownika związane z rodzicielstwem, zatrudnianie młodocianych, ochrona pracy, bezpieczeństwo i higiena pracy, wykroczenia przeciwko prawom pracownika, spory ze stosunku pracy; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna omawiane pojęcia – dostateczny: rozumienie pojęć na podstawie prostych przykładów – dobry: analiza treści umowy o pracę, charakterystyka praw i obowiązków stron stosunku pracy, wypełnianie druków urzędowych (np. ZUS) – bardzo dobry: sporządzenie wzoru umowy o pracę, analiza konkretnego stanu faktycznego, obliczanie wynagrodzenia itd. – celujący: omawianie orzecznictwa z zakresu prawa pracy – obniżone wymagania: rozwiązywanie prostych przykładów z zakresu prawa pracy, przy pomocy nauczyciela
22	Postępowanie cywilne	<p>Pojęcie, zasady i źródła prawa cywilnego, podmioty stosunków cywilnoprawnych, formy czynności cywilnoprawnych, przedstawicielstwo i pełnomocnictwo, przedawnienie roszczeń, instytucje prawa rzeczowego, atrybuty prawa własności, przedmiot i źródła prawa zobowiązań, zasady wykonania zobowiązań, skutki niewykonania zobowiązań, wybrane rodzaje umów prawa cywilnego, prawa i obowiązki konsumentów, obowiązki sprzedawcy z tytułu umowy sprzedaży, instytucje broniące praw konsumenta, struktura wymiaru sprawiedliwości, przebieg postępowania przed sądem I instancji, środki odwoławcze, charakterystyka postępowań odrębnych; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna poznawane pojęcia – dostateczny: uczeń zna treść poznawanych pojęć na podstawie prostych przykładów – dobry: uczeń analizuje treść pism pełnomocnictwa, sporządza je według wzoru – bardzo dobry: uczeń samodzielnie sporządza wzory umów, stosuje procedury reklamacyjne towaru lub usługi w warunkach stymulowanych stosując zdobytą wiedzę – celujący: uczeń charakteryzuje orzecznictwo w sprawie reklamacji. – obniżone wymagania: uczeń przy pomocy nauczyciela omawia znaczenie postępowania cywilnego w swoim życiu i rozumie podstawowe pojęcia

23	Prawo administracyjne i postępowanie administracyjne	<p>Pojęcie, podział i źródła prawa administracyjnego, stosunek administracyjnoprawny, przedmiot działania administracji publicznej, organy administracji publicznej i ich kompetencje, struktura administracji i samorządu terytorialnego, podział administracyjny kraju, formy działania administracji, administracyjnoprawna reglamentacja wolności jednostki, reglamentacja publicznoprawna w sferze praw rzeczowych, administracja spraw zdrowia, spraw socjalnych, administracyjnoprawny status jednostki, bezpieczeństwo i porządek publiczny, ochrona i kształtowanie środowiska, administracja obrony kraju i spraw zagranicznych, administracyjnoprawna regulacja aktywności obywateli, prawo europejskiej integracji społecznej i gospodarczej, pojęcie i rodzaje postępowań administracyjnych, zasady, uczestnicy i przebieg ogólnego postępowania administracyjnego, sądownictwo administracyjne, postępowanie egzekucyjne w administracji; oceny:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopuszczający: uczeń zna omawiane pojęcia – dostateczny: uczeń rozwiązuje proste przykłady pozwalające zrozumieć poznawaną problematykę – dobry: uczeń analizuje treść aktów administracyjnych – bardzo dobry: uczeń sporządza pisma w postępowaniu administracyjnym, prognozuje przebieg postępowania - również przed sądami administracyjnymi – celujący: uczeń omawia orzecznictwo dotyczące prawa i postępowania administracyjnego – obniżone wymagania: uczeń z pomocą nauczyciela poznaje podstawowe pojęcia w celu zrozumienia ich znaczenia m.in. w swoim życiu
24	Powtórzenie i utrwalenie materiału	rozumienie wiedzy i jej zastosowanie na sprawdzianie